

SAMSTARF MILLI LEIKSKÓLA OG GRUNNSKÓLA
SAMFELLA Í NÁMI
BARNA

Hugmyndabæklingur

KENNARAHÁSKÓLI ÍSLANDS

Eva Rós Tómasdóttir
211176-3429
Rán Arnadóttir
280178-4389

Mai 2007
Grunnskólabraut
Leikskólabraut

*„Ef hægt er að gera veröldina einfaldari,
þannig að auðveldara sé fyrir börn að skilja hana,
því ekki að notfæra sér það!“*

Dorothy Heathcote

Mai 2007

Út frá niðurstöðum rannsóknar sem við gerðum tengda lokaverkefni okkar við Kennaraháskóla Íslands, ákváðum við að útbúa þennan hugmyndabækling og er hann hluti af verkefninu. Niðurstöður rannsóknarinnar bentu til að samstarf milli leikskóla og grunnskóla væri takmarkað. Einnig kom fram að elstu börnum leikskóla væri kynntur grunnskólinn með skipulögðum heimsóknnum, sem er gott í sjálfu sér en stuðlar ekki eitt og sér að samfelli í námi.

Þessum bækling er ætlað það hlutverk að koma á framfæri mögulegum leiðum til að styrkja samstarf leikskóla og grunnskóla og þar með auka samfelli í námi ungra barna og auðvelda þeim flutninginn milli skólastiganna. Þeir punktar sem við komum inn á hér byggja á niðurstöðum fyrrnefndar rannsóknar, viðtali höfunda við Guðlaugu Sjöfn Jónsdóttur (2007) leikskóla- og grunnskólakennara, um samfelli í námi barna og samstarf skólastiganna, ásamt því námi sem við höfum stundað við Kennaraháskóla Íslands undanfárin ár.

Fram kemur í Aðalnámskrám beggja skólastiga áhersla á samvinnu milli skólastiganna til að auðvelda börnum flutning frá leikskóla í grunnskóla. Þar kemur m.a. fram að æskilegt sé að kennarar beggja skólastiganna þekki til starfshátta og hugmyndafraeði hvors annars og að þeir vinni í sameiningu að því að skapa samfelli milli skólastiganna (Aðalnámskrá grunnskóla 1999, Aðalnámskrá leikskóla 1999).

HEIMILDASKRÁ

Aðalnámskrá grunnskóla. Almennur hluti. 1999.
Menntamálaráðuneytið, Reykjavík.
<http://www.isment.is/vefir/namskra/g/almenn/almennur.html> [Sótt 4. apríl 2007].

Aðalnámskrá leikskóla. 1999. Menntamálaráðuneytið, Reykjavík.

Guðlaug Sjöfn Jónsdóttir. 2007. Viðtal höfunda við Guðlaugu Sjöfn Jónsdóttur leikskóla- og grunnskólakennara um samfelli í námi barna og samstarf skólastiganna, 29 mars

Fjölmargar leiðir eru færar til að stuðla að aukinni samfelli í námi ungra barna. Þar skipta samskipti og samstarfsvíji höfuðmáli. Fram skal tekið að mikilvægt er að kennurum beggja skólastiga séu búnar aðstæður til að sinna samstarfinu. Leikur skipar veigamiklari hlutverk í lífi barna. Börn læra gegnum leikinn. Þar af leiðir að kjörir er fyrir kennara beggja skólastiga að nýta leikinn á markvissann hátt til að stuðla að aukinni samfelli í námi barna.

Eflaust eru margvíslegar leiðir færar til að betrumæta samstarf milli skólastiganna sem ekki eru taldar fram hér. Öll viðleitni til að auka samstarf milli skólastiganna, með það í huga að stuðla að aukinni samfelli í námi barna, hlýtur að vera af hinu góða.

SAMSKIPTI OG SAMSTARF

- Vanda verður til samskipta milli skólastiganna. Góð samskipti eru grundvöllurinn að farsælu samstarfi.
- Bæði skólastiginn þurfa að vera tilbúin til að sýna frumkvæði að samstarfi.
- Æskilegt væri að komið yrði á fagfundum milli skólastiganna. Þar væri kominn umræðugrundvöllur til að ræða hugmyndafræðilega- og kennslufæðilega sýn beggja skólastiga og hvað bæri að leggja áherslu á innan samstarfsins.
- Til dæmis gætu áherslupættir orðið íslenska og stærðfræði. Leikskólarnir væru þá markvisst að leggja grunn að lestrar og stærðfræði námi barna í samvinnu við grunnskólana. Leikskólarnir gætu verið að vinna með námsefnið „Markvissa málörvun“ sem grunn að lestrarskilningi, ásamt því að vinna með stærðfræði þannig að börnin öðlist ákveðinn talnaskilning.
- Ein leið væri að gera breytingaaætlun fyrir flutning milli skólastiga t.d. fyrir hvert og eitt skólahverfi. Í því skyni væri gott að skipa teymi. Innan teymisins yrðu bæði kennarar frá grunnskólum, leikskólum, foreldrar og fagabilar tengdir skólastigunum. Hlutverk teymisins væri að gera breytingaaætlun, þar sem samfella í námi ungra barna væri höfð að leiðarjóni. Þessi breytingaaætlun yrði þar með sameiginleg fyrir alla skóla hverfisins.
- Koma á samráðsfundum leikskólakennara og grunnskólakennara. Einnig gæti nýst að koma á sameiginlegum undirbúningstíma fyrir kennara yngri bekkja í grunnskólum og kennara elstu barna í leikskólum.
- Koma á skilafundum – frá leikskólanum til grunnskólans, - þar sem farið er yfir stöðu barna/barnahópsins.

DÆMI UM AÐFERÐIR SEM GÆTU NÝST TIL AÐ AÐVELDA BÖRNUM FLUTNING MILLI SKÓLASTIGA

- Elstu börn leikskóla fái t.d. mörg tækifæri til að koma reglulega í grunnskólann síðasta veturinn fyrir upphaf grunnskólagöngu.
- Heimsóknir með leikskólakennara til að skoða húsnæði grunnskólans og leiksvæði.
- Ferðir leikskólabarna á bókasafn grunnskólans, t.d. tengt vinnu við verkefni, til að hlusta á sögu, eða fá lánaðar bækur.
- Leikskólabörn fái íþróttatíma í íþróttahúsi grunnskólans með íþróttakennara, reglulega allan síðasta veturinn á leikskóla.
- Leikskólabörn fái að koma í heimsóknir inn í fyrsta bekk, vera með í einum og einum tíma, mögulega vinna sameiginlegt verkefni með grunnskólabörnum. Eða fái að koma í myndmenntartíma, danstíma eða heimilisfræði.
- Grunnskólabörn í fyrsta og jafnvel öðrum bekk komi reglulega í leikskólann, vinni að sameiginlegum verkefnum með elstu börnum leikskólans. Segi frá hvernig er að vera í grunnskóla.

- Elstu börnum leikskóla sé boðið á leiksyningar og hátíðir í grunnskólanum, yngri bekkjum grunnskólans sé sömuleiðis boðið á leiksyningar og hátíðir í leikskólum.
- Yngri bekkir grunnskólans séu lestrarvínir elstu barna leikskólans.
- Skipulagðar heimsóknir barna í yngri bekkjum grunnskóla í leikskóla.
- Farið sé í sameiginlegar vettvangsferðir með börn í yngri bekkjum grunnskóla og elstu börn í leikskólum.
- Könnunaraðferðin (the project approach) sé nýtt í vinnu með börnum í yngstu bekkjum grunnskóla og elstu börnum á leikskóla. T.d. gætu börn úr yngri bekkjum grunnskóla og elstu börn leikskóla verið að vinna í sameiningu við að kanna viðfangsefni, að hluta eða í heild.
- Leikurinn sé markvisst notaður sem kennsluaðferð í grunnskólanum til að stuðla að aukinni samfelli á milli skólastiganna.